

רפואה

ביהחולים וגומי

כטלנות בירוקראטית

מסכנת את חייה של כל

יולדת הנכנסת לבית-החולים

"הקרייה" בתל-אביב

רק מסוף אמיתי — או חלון אמיתי — מסוגל להתמיד בעבודתו בבית-החולים. זה המשכורת נמוכה. לחץ העבודה איום. המקום דומה לבית-נתיבות, לא לבית-חולים. מזל הצוות הרפואי שהתגבש במקום מורכב באמת מאנשים נפלאים. למרות התנאים הבלתי-נסבלים, הגענו ל-הישגים גדולים: אחוז התמותה למשל ב- מחלקת הגינקולוגית שלנו הוא אפס — בהשוואה ל-0.6% בבית-החולים אסף הרופא, ול-0.12% בבית-החולים בצפת.

אקרו-באטיקה. בניגוד לדעה זו של אחד מבכירי הרופאים בבית-החולים ליולדות הקרייה בתל-אביב, מגלים הדו"חות הסטטיסטיים של משרד-הבריאות כי בבית-החולים זה אין בעיות: ב-1972, למשל, היתה התפוסה בבית-החולים 96 אחוז בלבד.

אלא שהאקרו-באטיקה הסטטיסטית של משרד-הבריאות טובה אולי בשביל יחסי-ציבור. אולם כל קשר בינה לבין המציאות הוא מקרי בלבד. אקרו-באטיקה זו לא תואיל גם ביום עברה — העלול להיות כל יום עתה — בו יקרה, בגלל מהדלים בירוקראטיים, מקרה האסון הראשון ב- בית-החולים, ואשה שנכנסה לתוכו ללידה או לניתוח גינקולוגי פשוט — תמות.

בדיחה מרה. צריך רק לערוך ביקור קצר בבית-החולים. כדי לגלות שהתפוסה של 96 אחוז היא בדיחה מרה.

בית-החולים מתפוצץ, ונראה כאילו מי שהו מאמץ שקריותו עשויים גומי, מסור גלים מקלוט עד אין סוף. המקום מלא עד אפס מקום. מיטות ברזל ממלאות לא רק את החדרים המחניקים, אלא גם את הפרוידורים. יולדות ונשים שעברו ניתוח גינקולוגי מסובך, מוטלות אין-אונים על חמיטות במסדרונות, חשופות למבטים סקרניים של קהל המבקרים.

הסיבה לסינרפי הסטטיסטיקה של משרד-הבריאות: אם אין תפוסת-יתר — אין כל צורך להגדיל את התקן הרפואי ולהוסיף עובדים.

אפשר כמובן לאחז את עיני הציבור במספרים כוזבים. אבל אי-אפשר לשנות בעצרתם מציאות קיימת. המצב בבית-החולים ליולדות הקרייה בתל-אביב הוא: הסגל הרפואי והמינהלי כורע תחת עומס עבודה לא רגיל. הסגל הרפואי עובד תחת לחץ המסכן את חיי המאושפזות.

כיננות מתמרדת. תקן בית-החולים מונה 170 מיטות. 24 מיטות במחלקת ילד-דים ופגים. 73 מיטות בכל אחת משתי המחלקות האחרות (50 יולדות ו-23 גיני-קולוגיות).

עד שנת 1967 היה בית-החולים עירוני. מאותה שנה נעשה עירוני-ממשלתי. כיום

הצפיפות במיטות בבית-החולים, "הקרייה" מול שקר סטטיסטי —

כוח-האדם המצומצם וקהל המבקרים הרב, מתקשה סגל עובדי השירותים לקיים אסילו-רמת-ניקיון מינימלית.

חדרי השירותים בקומות השונות של בית-החולים מוזהמים. בדלי סיגריות ו-שיירי פירות על הריצפה. המטבח המרכזי של בית-החולים מלוכלך. כלי-האוכל נשי-טפים במים ללא סבון. סחבות-ריצפה, דליים-מים וכלי-גומי לשיטפת רצפות מוטי-לים במרכז חדר-האוכל, כאשר מסביב מתרוצצים העובדים, בתוך שלוליות מים מוזהמות, ומכינים את ארוחת הצהרים.

בחוף, ליד המטבח, ערמות מוון, חלקן פתוחות. ניכרים בהן עקבות עכברים. ב-סכניסה למטבח מודעה מהעירייה כי המקום רוסס ברעל נגד עכברים. באותו מקום על הריצפה מתגלגלים תפוחי אדמה.

זוועה. מספרת רחל א., שעברה ניתוח גינקולוגי ואושפזה בבית-החולים: "הייתי בטיפולו של הרופא הראשי, ד"ר פייר. זה היה טיפול יעיל ומסור. אין מילים בפני החדות לו ולשאר הרופאים והאחיות שטיפלו בי. אבל במחנית הנקיון, המצב היה סיט אחד גדול.

בלילה היה המקום מלא ג'וקים ענקיים. ממש זוועה. בבוקר היה נוצר תור ענק ליד חדרי השירותים. איך ייתכן שבבית-חולים לנשים יתנו חדרי-שירותים כה מע-טים? השירותים עצמם מוזהמים להחריד, דומים לבתי-שימוש בתחנה-המרכזית.

במשך כל היום מתרוצצים במקום מבקרים, ואיש אינו מנסה לסלקם מה-חדרים. פועלות-ניקיון שוטפות את החד-רים אחת ליום, אבל זה לא מספיק, משום שהחדרים, ובייחוד הפרוידורים נראים תמיד מוזהמים.

לא מחליפים לנו כביסה כל יום. אצל נשים במצבנו, זו ממש שעוררייה."

ניכרע. מגיב צירולניק: "בעבר, עם אותו כוח-אדם כמו היום, נתקבלו בבית-החולים 400 לידות בחודש. בשנתיים ה-אחרונות הגענו ל-600 לידות. זה מספר הלידות הגדול ביותר שאנו מסוגלים לקבל — מבלי שנוכרע תחת חמעמס.

וחנה בחודש אוגוסט האחרון קיבלנו 819 לידות. אי-אפשר להמשיך לעבוד ב-ינאים כאלה. אומנם מדברים על תוספת כוח-אדם, ויש תוכניות הרחבה — אבל בינתיים המצב הוא שיש הרבה יותר לידות מכפי שאנו מסוגלים לקלוט.

לכן ברור שיש בעיות נקיון ואחרות. אני מנסה לשכנע את ההנהלה להכניס לבית-החולים קבלן נקיון פרטי. ייתכן שזה יקל עלינו את המצב."

אלא שנסיונות השיכנוע לא נשאו עד היום פרי. סבלנות המופלאה של חברי הצוות הרפואי, הממשיכים לעבוד בתנאי שעוררייה אלה, שיכנעו את האחראים ב-משרד-הבריאות כי אפשר להמשיך כך גם הלאה, כי אפשר להטיל על כתפי בית-החולים מגומי כל עומס שהוא — מבלי להשקיע את הסכומים הדרושים להרחבת מקבילה של השירותים.

על-סמך נסיון העבר ניתן להניח, כי הם ישקיעו סכומים אלה — ובחליות — לאחר המוות הראשון, שייגרם בגלל שהם סירבו להשקיע בזמן.

אלא שלבית-החולים שתי כניסות נוס-פות — שתייהן פתוחות כל שעות היום. המבקרים אינם צריכים לטרוח במיוחד. אם השוער בשער הראשי מסרב לתת להם להיכנס — כל מה שעליהם לעשות זה לפנות לאחד משני השערים האחרים, ה-פתוחים ולהיכנס דרכם לבית-החולים.

ומטבח מזוהם —

בית-שימוש מזוהם —

הפתעה. אריה צירולניק, מינהלן בית-החולים, הופתע בצורה מפתיעה כאשר גילה לו כתב העולם הזה כי שתיים מתוך שלוש הכניסות לבית-החולים פתוחות, מאפשרות לכל אדם, בכל שעה, להיכנס.

"זה לא ייתכן, אבל צריך לבדוק את העניין," היתה תגובתו הרצינית.

יומיים לאחר שיחה זו עימו, בביקור נוסף במקום, עדיין נמצאו חשערים סתו-רים.

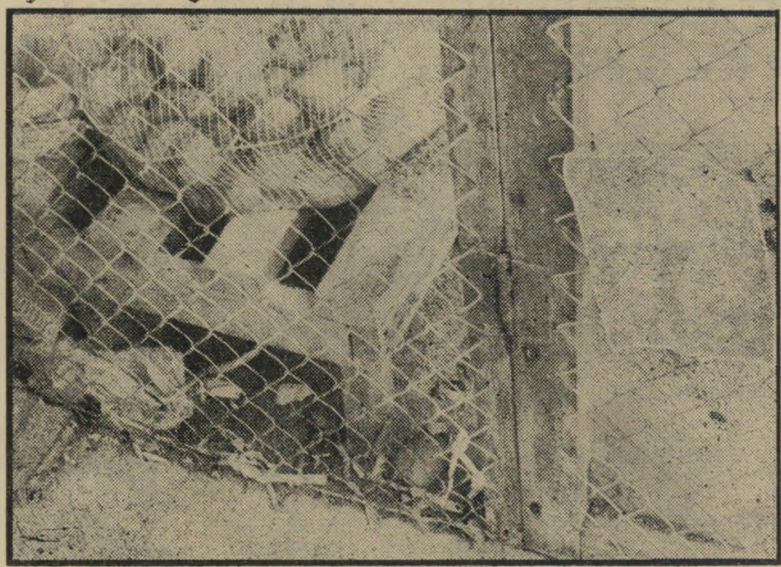
מרבית היולדות רשאיות לקום מעל מיטתן ולהתהלך כבר למחרת הלידה. קרובים באים לבקר אותן, אך אין במקום אולם קבלה אליו אפשר להזמין את האורחים. בהכרח, מוזמנים המבקרים לחדרים בהם מאושפזות לא רק היולדות — אלא גם נשים שעברו ניתוחים גינקולוגיים. חלקן, כשל טיפולים מיוחדים, מעורטלות מלבושן. התוצאה:

אומר ד"ר אברהם חירש: "זה נכון שאין לנו אולם לקבלת מבקרים. מקום כזה היה יכול להציל את המצב. עכשיו סוף-סוף מתכננים להוסיף בכל קומה חדרי יום, כדי שהיולדת הוכל לשבת עם בעלה בהם ולא תיאלץ להזמין לחדרה.

אבל אם הצפיפות הקשה תימשך — לא ברור אם לא נאלץ להשתמש בחדרים אלה כחדרי-אישפוז רגילים."

זוהמה. בגלל התפוסה הגבוהה, תקן

לפחות חלק מהאשמה מוטלת על ההנהלה: על שער הכניסה לבית-החולים מתנוסס שלט גדול ובו מועדי הביקור. בפתח השער ניצב שומר, שתפקידו למנוע כניסת מבק-רים שלא בשעות הביקור.

רעל במחסן המזון של בית-החולים מתי יקרה האסון?